

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumera și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscrise nu se împozază.

Sibiu, 10 Noemvrie st. v.

Congresul în pericol?

Mâne era să fie șiau, în care să se deschidă congresul, adică reprezentanța metropoliei gr.-or. române din Transilvania și Ungaria.

Ei bine, nici un semn că are să se deschidă congresul.

Cu ori-care dintre membrii congresului, sau numai ai bisericei române gr.-or., te întâlnesci, îți răspunde, dacă îl întrebă, că nu-și poate explica tăcerea cea profundă în materia deschiderii congresului.

Faptă este că consistorul metropolitan sau presidiul acestuia n'a emis încă liste convocațioare. Urmarea cea mai firească este, că neconvocat, congresul nu se poate intru.

A aflat guvernul doar' earashi vreo nedumerire de care să se impedece congresul? Există earashi o dorință, conform căreia ar mai fi bine văduță o amânare?

Avem informațiunile cele mai positive, că din toate aceste nimici nu este și spre lauda, ce se cuvine în punctul acesta guvernului unguresc, trebuie să rectificăm, că guvernul de loc n'a împedecat congresul; ba după ce biserică însăși s'a arătat preventoare guvernului și, ca acesta să nu aibă nedumeriri, a renunțat dela terminul de 1/13 Octombrie, a doua oară s'a arătat și el prevenitor. După informațiunea ce avem, direct dela Budapesta, nu ministrul de culte este de vină, că încuiuțarea preaînaltă s'a întârziat, ci expedital ministerial. Dacă era după ministrul, încuiuțarea trebuia să seosească aici înainte de sfîrșitul lui Octombrie stilul vechi.

S'a făcut greșală în expedital ministerial, repetăm nu din vina ministrului, dar nici că voim să cercetăm din a cui vină. Ercarea aceasta însă acum s'a întrebat. Încuiuțarea preaînaltă de mai multe zile se află în mâinile metropolitului Românilor ortodoxi. Cu toate aceste nimici nu se simte, că congresul ar fi să se deschidă.

Ieri am primit două înscințări private, una dela Arad și alta dela Caransebeș, din care se vede, că episcopii din amândouă reședințele diocesane, așteaptă în tot momentul convocarea. Ce e mai mult, în corespondența dela Caransebeș se știe, că episcopul la o întrebare ce i s'ar fi făcut dela Sibiu, despre ținerea congresului, ar fi răspuns hotărât, ca să se țină congresul. De sigur, că același răspuns va fi venit și dela Arad.

Dar' congresul cu toate aceste, cel puțin pe 11/23 Noemvrie, nu se intrușește și din cele ce scim până acum, nici alt termin nu este fixat pentru intruirea congresului. Așa suntem informați noi.

Întrebarea cea mai firească, care se îmbie fiecarui Român, care se interesează de afacerile naționale, fie și în biserică, este: ce poate fi cauza, că congresul cu toate că am spus, tot rămâne neconvocat?

Nu putem să ne dăm încă seama, este malitie sau este o ignorantă defensiune ce cred unii să facă consistorul metropolitan al Românilor gr.-or. dacă, că n'ar avea agende pregătite pentru congres.

Este sciut, că congresul din urmă a fost întrunit la 1881. Dela 1881 numărăm trei ani de zile, din trei ani de zile se putea pregăti agende pentru un congres european nu pentru al unei provincii metropolitanane. Cumca apărarea aceasta, dacă nu e malitioasă, cum am șis, este greșită, se vede și de acolo, că dacă agendele în trei ani nu s'au putut pregăti, s'ar putea întâmpla ca să nu se pregătesc nici odată, pentru ca să fie totdeauna cuvenit de a nu se intru în congresul.

Toamna împregiuarea aceasta, când ar exista, ar pretinde mai imperativ congresul. Căci dacă în trei ani de zile nu s'au putut urmări din loc afacerile hotărîte de congresul trecut și nu s'au putut pregăti nimic pentru cel viitor, trebuie să existe vreo cauză.

Cauza aceasta, care se vede că consistorul metropolitan, sau nu o cunoasce sau nu e în stare să o delătură, să o afle congresul și să se încearcă el a o delătură.

Atât de nemernici doară tot nu va fi nimica pe Români gr.-or. din provincia lor metropolitană, ca ei de frică că vor da de vre-un neajuns în organismul bisericei lor, să se lase de perit și să abandone toamna congresul, coroana edificiului, sorții și întâmplări.

De competența congresului, la locul prim, după statutul organic se șine purtarea de grije pentru susținerea libertății religioase și a autonomiei bisericei române gr.-or. Prin indolență față cu congresul toamna în contra principiului depus în „competență“ citată s'ar păcatul. Starea însă, în care să dispună alții de soartea bisericei Românilor gr.-or., nu credem că se va afla suflet de om în metropolia întreagă, să o dorească.

Apoi purtarea de grije de susținerea libertății religioase, precum și de autonomia bisericei nu se poate, dacă de sus vor începe cei competenți a-și neglija instituțiunile lor bisericesc.

Consistorul metropolitan a fost cu deferență față cu dorința guvernului unguresc și noi am fost aceia, care nu i-am luate-o în nume de rău. Cu atât mai vîrtoș noi trebuie să insistem acum, ca aceași consistor, cel puțin cu deferență aceeași să fie și față cu instituțiunile bisericești.

Consistorul metropolitan aşadar, conformându-se statutului organic să afle un termen potrivit și să nu întârzie să emite literele de convocarea congresului.

Stăruim pe lîngă aceasta, căci altcum ne temem că consistorul metropolitan, va lucea însuși asupra-și odiul de a fi vătămat coroana edificiului constituțional bisericesc. Si ce trist ar fi pentru Români când, mâne poimâne, li s'ar putea lor

face imputarea nemerniciei în cauzele lor proprii!

Dar' abstracțiune facând dela toate căte am șis până aci, cum remene cu încuiuțarea preaînaltă, cerută a doua oară? Să se pună simplu la dosar? Aceasta ar fi o desconsiderație, care ar putea aduce bisericei ortodoxe române, în împregiuările actuale, cea mai ireparabilă pagubă pentru viitor.

Aceasta nu poate dori nimenea; mai puțin decât ori și cine consistorul metropolitan și metropolitul Românilor gr.-or.

N'am pierdut speranța că congresul se va convoca pe alt termin și nu pe 11/23 Noemvrie ceea ce nu mai e cu puțință. Sperăm că se va convoca înainte de a fi instituționea periclitată.

Dar dacă s'ar întâmpla ca consistorul să rămână și mai departe înveluit în tăcerea de până acum, membrii congresului ales să se gândească ei însuși la o măsură, ca lucrul să nu adoarmă spre paguba bisericei române gr.-or.

Nu anticipăm cu măsură, căci scim să fim cu privighiare, dar și răbduri!

Revistă politică.

Sibiu, 10 Noemvrie st. v.

Tot mai mult se vede, ce influență are politica externă a monarhiei noastre chiar și asupra afacerilor interne ale Ungariei. Lasă că peste tot atitudinea curilor de importanță dovedește după Schiermeiș oare-care slobodire a coardelor, cu toată larma șovinistă a celor comandanți de a face: lucruri concrete și pipăite ne arată, că domnii din Budapesta, vezi bine numai cu încetul, vor fi puțin indulgenți, dacă nu li se vor împlini toamna poftele maghiare: și aceasta o vor face întorcând jicala latină „Suaviter in — re, fortiter in modo.“

Deocamdată mulcomirea se manifestă față cu Nemții și cu Cislaitania. Aducem aminte de circularul ministrului Trefort în cestiunea învățării limbei nemțesci; amintim apoi votul consiliului municipal al capitalei ungurescă în contra îndatoririi „chelnerilor“ de a se încălziunguresc; mai departe constatăm că cestiunea institutului Iosefin nu e încă de loc îngropată, precum s'ar fi presupus după modul hotărât al opoziției ungurescă în contra acelui așeđamēnt al armatei comune; și acum mai vine dl Tisza însuși și reacția comisiunea financiară a dietei, să nu se facă nici pomenire în raportul comisiunii despre regularea valutei și mai cu seamă despre fitoarea transacție cu Cislaitania. Raportorul comisiunii a voit să o amintească pe aceasta drept unul dintre mijloacele, prin care s'ar putea înmulții venitul Ungariei. Dar' ministrul - president obiectă că Ungaria în adevăr va avea să-și valideze la fitoarele negoțări de tranșacție toate pretensiunile acele, ce-i prezintă interesul seu, și că ar fi cu puțință, ca, acordarea lor să aibă drept urmare și o înmulțire a venitelor. Însă înmulțirea venitelor n'ar trebui din capul locului stabilită drept scop, căci altcum firesc și Reichsrath-ul ar da gubernului austriac aceeași directivă și între astfel de împregiuările anevoie s'ar putea ajunge succesul negoțărilor

și o înțelegere între cele două state ale monarhiei...“ Aceste le împrumută cu puncte cu tot din „Pester Lloyd“, care le-a adresat lui „Pest Napló“ drept răspuns, facându-se că îl trage cu ochiul, ca să înțeleagă că i vorba de „a păcăli pe Neamțul“. Pentru noi însă rezultă din expunerea celui mai acreditat organ oficiu slăbiciunea poziției Ungariei în fața fitoarelor negoțări de transacție cu Cislaitania: a trecut timpul amenințărilor!

Lumea politică întreagă aținse ochii asupra Berlinului, unde de odată două adunări s'au deschis: una internațională pentru aranjarea causei Congoului și cealaltă națională germană, adică Reichstag-ul german, ale cărui lucrări au nu mai puțin însă și importanță internațională, cu deosebire când capul imperiului, împăratul că pronunță chiar asupra raporturilor Germaniei cu celelalte state, precum s'ă întemplat în discursul de tron din 20 I. c. n. Eacă pasagile discursului privitoare la politica exterană: „In cetelegere cu guvernul francez am invitat îcoace reprezentanți ai celor mai multe națiuni navigătoare, spre a se sfătu asupra mijloacelor, prin care comerciul cu Africa să ar putea promova și scuti de jigniri prin frecări internaționale. Bunăvoița cu care puterile participante au răspuns invitării la conferența asupra Congoului, e o dovadă a sentimentului amical și a încrederei tuturor puterilor externe față de Germania. Motivul acestei bunăvoițe e de a se căuta în împregiuarea că resulitatele răsboinice ce ni le-a dat D-deu nu ne-au amăgit să conducem soarta popoarelor pe altă cale decât pe aceea a păcii și a fructelor ei binefăcătoare.

„Eu mă bucur pentru această recunoaștere și cu deosebire mă bucur preste aceea, că prietenia cu cei doi monarhi ai Austro-Ungariei și Rusiei mie amândoi cu deosebire de aproape în urma tradițiunii părinților, a înrudirei familiei regente și a vecinătății teritorior, că această prietenie s'a confirmat prin întâlnirea dela Schiermeiș astfel încât eu pot considera existența ei ca sigură pentru un șir lung de ani. Mulțumesc atotputernicului D-deu pentru această siguranță și pentru tăria și gagiu de pace ce există în aceea.“

La deschiderea Reichstag-ului au asistat toți Printii, cancelarul Bismarck, consiliul federal, ambasadorii Franței și al Turciei și membrii conferenței africane. Ședința a fost deschisă de președintul după vechime Moltke.

În ședința dela 19 I. c. n. a conferenței Congo-ului delegații Portugaliei, Italiei și Statelor Unite ale Americii-de-Nord s'au pronunciat pentru tendențele conferenței. Președintele Hatzfeld, care a suplenit pe Bismarck, a propus a transpu unei comisiuni propunerea Germaniei relativ la libertatea comercială deplină pe Congo și rîurile sale laterale, întrarea liberă a mărfurilor din toate terile fără taxă sau vamă de import, tractarea egală a tuturor națiunilor, promovarea culturii prin suprimarea sclaviei, înființarea de scoli etc. și compunerea unei comisiuni pentru executarea acestor principii. Conferența s'a declarat învoită cu această propunere, ca adecă proiectul Germaniei să se transpună unei comisiuni spre studiere. Această comisiune, în care au fost invitați și oamenii

specialisti, a ținut alătării ședința primă sub preșidenția baronului Courcel în palatul cancelarului imperiului. Tot în ședința din 19 I. c. n. a comunicat delegatul Americei, că din partea guvernului Statelor-Unite a fost numit delegat tehnic Stanley. În comisune sunt reprezentate și Terile-de-jos.

Delăturarea neînțelegerilor din parlamentul englez se pare că i-a succed cabinețului Gladstone în oara urmă. Opoziția lordilor în contra reformei electorale a început și guvernul în schimb va prezenta numai decât un proiect pentru o nouă împărțire a colegiilor electorale, împărțire pretinsă de lordi dela guvern în schimbul voturilor lor pentru reforma electorală. Care dintre partide a facut mai multe concesiuni pentru a se apropia de ceea ceală, nu se poate judeca hotărît. Se scie însă, că lordii nu voiau cu nici un preț să primească reforma electorală și că de altă parte cabinetul Gladstone nu a fost nici când dușman din principiu al unei împărțiri nouă a cercurilor electorale; astfel se poate dica că Gladstone a raportat o învingere contra opoziției. Reforma biloului s-a votat acum în casa de sus după o desbatere de abia de o jumătate oră. E drept că lordul Salisbury a propus amânarea desbaterei speciale până preste 14 ile, dar aceasta a făcut-o mai mult pentru a salva numele drapelului. Casa de sus va rămâne neașteptată. Opoziția făcută de lordi reformei legii electorale a causat un disgust în toate clasele poporului. Aceasta o vor simți-o lordii încă la alegerile proxime.

Maghiarismul în bisericile Ungariei.

În timpul de față este caracteristic articolul „Maghiarismul în bisericile Ungariei“, publicat în nr 322 din „Allgemeine Zeitung“. După ce articolul se ocupă mai pe larg cu pozițunea dominantă a catolicismului în serviciul maghiarismului sau maghiarismului în serviciul ceticolicismului apoi arată cum maghiarismul vrea să terificeze majoritatele nemaghiare în biserică protestantă luterană, desărăcându-le de autonomia lor bisericească. Eată altcum articolul în tot cuprinsul seu:

Idea fundamentală a statutului modern ungăr e: crearea unui stat maghiar unitar în privința limbii. Pentru această idee să urmează maghiarismarea pe toate terenele, pentru aceasta se persecută în Ungaria toată suflarea și viața ce nu are caracter maghiar național în așa măsură, cum nu se mai permite de present nici în Turcia. Această desvoltare, care de sine se înțelege, nu se practicează totdeauna pe față se ține de aparițiunile cele mai interesante: cum adecă i-a succed „statului“ și respective cum s-a încercat a pune bi-

sericile în serviciul maghiarismului. Această nisună se poate ușor explica, deoarece biserică în Ungaria dispune de o influență mare, de mijloace bogate și de credincioși numeroși. Mijloacele acestei au fost deosebite: forță și violență drepturilor au jucat un rol însemnat între acele.

Biserica catolică a stat totdeauna și stă în Ungaria în serviciul maghiarismului sau mai bine putem dica intors: ea s-a pricoput totdeauna ca să exploateze maghiarismul în favorul seu. Altcum această politică încă și-a avut marginile sale.

Guvernul maghiar de presedinte e în mâna clerului înalt catolic. Dovadă despre aceasta ne dă ediția cea mai nouă a istoriei bisericesei a lui Nippold; această dovadă aparține expunerilor celor mai profunde istorice. Ca simbol putem aduce că postul ministrului de culte e ocupat cu afiliatul Franciscanilor, cu August Trefort, care ar putea fi în toată minuta episcop.

Biserica reformată a Ungariei numără între credincioșii sei pe cei mai mulți Maghiari. Dacă această biserică spriginesc politica maghiarismului, aceasta nu bate la ochi, cu deosebire dacă scim că în această biserică interesele naționale sunt considerate mai pre sus de cele confesionale. Considerațiuni naționale au fost acele, pentru care au sfătuință înainte de aceasta cu cățiva ani biserică autonomă reformată ardelenescă la uniunea cu biserică reformată a Ungariei, prin care aceea a jertfit drepturi însemnate.

Credincioșii bisericii ref.-aug. în Ungaria sunt Slavi, Maghiari și Nemți. Numărul credincioșilor singuraticelor națiuni nu se poate hotărî, deoarece datele statistice oficioase arată numai căți pricop limba cutare s'au cutare. După datele statistice mai noi vorbesc limba rutenă 423, 014 ev. limba vendică 17.394 ev.; limba germană 202.272 și în sfîrșit pe cea ungurească 229.565. Așadară în urma acestui calcul, care de faptă dă mai mult maghiarismului decât i se cuvine, dintre 900.000 evanghelici nu vorbesc limba maghiară 678.399; pricop aşadară limba maghiară 22 procente. Aristocrația, ce aparține acestei biserici pricope lucrul, episcopii protestanți sunt prea slabii pentru a se opune terorismului și minoritatea serie pesteagul ei chiar în biserică deviza de maghiarismare, ceea ce se întâmplă necontente delă anul 1868 încoace și pe terenul de stat.

Sub pretextul de a persecuta panslavismul, maghiarisează în ruptul capului, ca și când ar exista numai un D-Deu unguresc. La a. 1882 districtul bisericesc de lungă Tisza a hotărît că „transgresiunile comise în contra patriei și a națiunii maghiare sunt crime contra canoanelor“, cari se pedepsește cu destituire; că dușmanii nisunților naționale maghiare nu pot ocupa nici o funcție bisericăescă, ear' copiii lor nu se pot împărtăși de nici o binefacere bisericăescă sau scolară, ba ce e mai mult că servitorii și funcționarii bisericii trebue jurați și în promovarea intereselor limbii maghiare. Tot

în acel an episcopul Szeberényi recunoasce în pastorală sa dela 27 Ianuarie, că de un an încoace nu numai că matriculele bisericesci se poartă exclusiv în limba maghiară în tot districtul, că în cele mai multe comune predica numai unguresc, ceea ce mai înainte nu se întâmplă, și că purtarea agendelor se face de către superintendenti și seniorate în limba maghiară. Toate aceste se fac în sinul unei biserici, ai cărei credincioși abia 25 percente pricop limba maghiară, întrădevăr abia se mai poate practica ceva mai mult întru asuprirea dreptelor pretențiuni.

Nici o surprindere, dacă guvernul unguresc, în momentul când bisericile numite vor fi căștigate pentru maghiarism, se va încerca a continua cu încercările a aduce la valoare direcția aceasta și în celelalte biserici. Unde nu merge altfel, ajută violența pe față sau mascată. Este cunoscut, că Anglicans a fost impus bisericei sărbesci ca patriarch și tot în chipul acesta Miron Roman bisericei românescii gr. or. în Sibiu. Amândoi trebuie să dea mână de ajutor maghiarismului, ear' la alegeri și la alte afaceri de felul acesta să facă servicii de căprari (Bütteldienste).

Mai departe arată cum vrea guvernul să întrebuițeze și ajutorul de stat pentru preoțimea română gr. or. ca preț de maghiarismare.

Cronica.

Numele. Au fost numiți: Ioan Popovici cancelist la tribunalul din Dej și Mihail David învățător ord. la scoala de stat în Purcăreț, ear' Susana Haller învățătoare ord. la scoala de stat Egerbegy.

Adunarea generală a comitatului Turda-Arieș se va întâie la 11 Decembrie n. în Turda. Program: Publicarea mai multor legi și ordinațiuni alegerea lor 5 membri în comisie administrativă, alegerea lor 2 membri în comisie pentru censurarea candidaților de notari și examinarea preliminarelor comunale pe an. 1885.

Semne de înfrângere. Ni se serie din Teiuș: Am ajuțat așa de departe încât ne genă să ne informeze de afacerile proprii pe la oficii, căci în loc de informări ni se dau înfrântări.

Nu de mult se înfântă un preot român la cancelaria oficiului orfanat din Aiud pentru a cere informații în o cauză oare-care.

Preotul având cîtezarea de a grăbi românesc, ce să vede în loc de informări dela un oficial cără care se adresă căstigă apostrofarea ca să grăiască unguresc și înfrântarea cum de om eșit din scoale nu scie limba statului.

La oficiul acesta mai de mult președintele era Român, mai încoace ni s'a lăsat numai oficiul de notar, în anul acesta în urma unui concurs adus de frații Maghiari s'a delăturat, căci în centrul nu trebuia să rămână oficial român.

Ba oficialul având cîtezarea să întrebă cum ar fi că el nu ar scri niște vorbă românească? Preotul îi răspunse că dînsul ca om eșit din scoale ar grăbi oarecum și în limba statului dar' ce ar face oficialul dacă ar avea de făcut cu un teran.

La această întrebare el i-a răspuns: „Durere dar' în casul acela nu i s'ar îsprăvi cauza.“

Se poate mai mult șovinism, răutate și ură de rasă decât respiră din casul acesta? Eu nu cred că în orientul necivilizat și-ar găsi păreche.

Astfel stau lucrurile cu nașejdea dlor „Vii-torist.“ Sunt oare și aceste casuri, ce se înmulțesc pe di ce merge, sămă că speranța de împăcare e aproape de a se realiza? Lăsați popoare ori ce speranță și vedete-vă de ale voastre în măngâierea că vor sufla alte vînturi, ce vor încovoia.

Păna atunci noi să ne strîngem din ce în ce tot mai tare *

Pe locul reuniunii de patinat de aici va fi mâne, Dumineacă, după ameađi muzică militară între 2 1/2 și 4 1/2 ore. *

Cas de moarte. Ni se serie din Mediaș de datul 21 Noemvrie n. Adă dimineață s'a mutat din această viață la cea eternă Teodor Moldovan Bucșa din Mediaș, un bărbat cu simțire bune române. A testat Asociaționei transilvane pentru literatură și cultura poporului român o sută florini v. a., care se va plăti din partea vîduvei Maria Moldovan Bucșa născ. Nilca până la 21 Noemvrie 1885 amăsurat testamentului. — Reposatul are și alte merite și anume pentru biserică, scoala română și pentru Reuniunea femeilor române din Mediaș și giur, pre cari le-a sprințit în privința materială și spirituală.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvîntată!

Boala de vite. Ministerul de comerț publică, că în Bucovina s'a escat boala de vite și provoacă comitatele Bistrița-Năsăud și Maramureș a defigă conform art. de lege XX din 1874 § 3 o stație a graniței lor ca punct de intrare, instituind comisiunea prevăzută în lege.

Mâncat de lupi. Se serie din Sighetul Marmației: Preotul ruseș din Crasnișoara a călătorit în dilele acestei cu muieră sa și un copil al seu cu sanie la Lonca. Pe cale au fost atacați de un ciopor de lupi ca 20 la număr. Caii au început a fugi spărăți. Într-acacea preoteasa a scăpat de spaimă copilul ce-l ținea în brațe. Nenorocitul tată vădend aceasta a sărit din sanie. Caii au răpit cu sine sanie în care rămase numai preoteasa. Între preot și lupi s'a îscăt o luptă înfricoșătoare; acela pușcă cu un revolver 2 lupi, dar' într-acacea ceilalți au rupt și mâncați pe bietul băiat și apoi și pe nefericitul tată. Sanie cu preoteasa a sosit în Lonca; biata muieră a născut un prunc mort, și îndată a murit și dînsa. Astfel într-o oară s'a prăpădit o familie întreagă.

S'a cufundat în canalul Bega un vas de transport. O muieră bătrâna s'a înnechat; ear' transportul de vite, ce se află pe vas e percut cu totul.

Si „Vorstadtzeitung“ din Viena a pătit-o cu cunoșcutul antisemit cav. de Schönerer, care acuza și pe redactorul ei Hugel pentru injurie. Curtea cu jurați din Viena l-a afiat vinovat, și el a fost condamnat la patru săptămâni arest și 60 fl. perdere din cauție.

Cale ferată dela Pireu (Atina) la Larissa și Salonichi se planuiesc în Grecia de mai lung timp. Lucrările pregătitoare sunt deja terminate.

Cestiuni scolare.

(Urmare).

În un ciclu de articoli intitulați: „După examenele de vară“ ne arată dlui multe lucruri bune și frumoase, ne spune ce însemnează a înveța, ne vorbesce despre neajunsurile la pre-

- Ale cui porți?
- Ale lui Cataram-vodă.
- Ce dai vamă?
- Un cățel
- Si un pureel.
- Si pe (cutare) de un picior.

Atunci portarul, adeacă Luna, face semn co-piilor-poartă să ridice mânile în sus, adeacă să deschiidă porțile.

Căpetenia taberei II, Soarele, trece prin poartă cu toți copiii după dînsul. Când este să treacă și cel din urmă din copiii taberei lui, copiii-poartă lasă mânile în jos și-l opresc. Portarul, adeacă Luna, întreabă pe copil, la cine se trage el? Copilul răspunde, că se trage ori la Lună, ori la Soare, după cum i se pare lui.

Pe când se face aceasta, căpetenia taberei II, Soarele, ocolește porțile cu toți copiii taberei lui după dînsul și vine earashi dinaintea porții.

Ca și la antâiași-dată, poruncese să se deschidă porțile, și i se răspunde ca în antâiai rînd. Soarele trece earashi prin poartă și porțile opresc pe cel din urmă copil, precum a făcut la antâiai copil oprit. Codirla, cel oprit, se trage earashi la cine vrea el, adeacă ori la Soare, ori la Lună.

Si tot astfel până ce Soarele nu mai rămâne cu nici un copil.

și chiar patru pași dela popa armeanului, după cum se învoiesc.

Se dice că se lasă, când dela acest semn își aruncă paraua spre cele trei armeni, așa că și cădă pe lat, ear' nu să se ducă de-a dură.

Unde cade paraua, acolo rămâne până ce dau toți băieți ce s'au prins în joc.

A cui para cade în mijlocul armeanului al treilea, acela ia toate paralele.

Dacă paraua cea mai înaintată este în al doilea sau în antâiai armean, el ia toate paralele.

Se întâmplă ca paraua vre-unui să cadă afară din armean, dincoace, adeacă din partea din care dau băieți. Atunci, măcar că paraua n'a apucat să între nici într'un armean, jocul se ține în seamă, și cel ce a dat paraua lui mai în lăuntru, adeacă, dând, a făcut paraua lui să între în al doilea sau al treilea armean, ia toate paralele.

Dacă se întâmplă ca doi băieți să dea paraua ca să între în al doilea armean sau în al treilea, ear' alții să o dea în alt armean mai aproape, atunci nu se ține în seamă jocul, și dau de a doua oară.

Asemenea nu se ține în seamă jocul, când paraua unuia se duce de a dura și trece preste armenie. La asemenea întâmplare earashi se dă de a doua oară.

Acesta este joc de băieți.

X Ora, ora, morilor.

Acesta se joacă de copii, amestecați, băieți și fete. Jocul se începe alegându-se două tabere. Una de trei copii, tabera I; ceealătă de ori cățăi copii vor fi la joc, tabera II.

Doi dintre copii cei mai potriviti la înălțimea trupului din tabera I, se fac poarta. Cel de al treilea, care e și mai isteț, se face portar, și dice că este Luna.

Copii din tabera II, își aleg și ei căpetenie pe cel mai mare dintre dînsii, și dic, că este Soarele.

Copii-poartă se pun alătura, unul lângă altul, la o depărtare de un paș, și se țin de mână; adeacă: cel cu mână dreaptă ține pe tovarășul seu de mână stângă. Când ridică mânile în sus, rămâne loc printre dînsii deschis, așa încât închipuesc a fi o poartă.

Cei alții copii din tabera II, în sir unul după altul, cu căpetenia lor în frunte vin și se opresc dinaintea porții. Copii, care alcătuiesc poarta, lasă mânile în jos, arătând adeacă, că poarta este inchisă. Căpetenia taberei II, adeacă Soarele, dice portarului:

— Ora, ora, morilor,
Deschideți porțile!

darea lecțiunilor, despre memorisarea, deprinderea și aplicarea celor învățate, despre întrebările învățătorului și răspunsurile scolarilor, apoi în urmă despre proporțiunea dintre studii.

Pentru a-și face obiectul mai intuitiv și poate pentru ascurarea efectului, dice dl Petri în capitolul din urmă între altele:

După aceste expunerile mai mult teoretice să ne întrebăm earăsi: cum stă noi cu scoalele noastre în privința proporțiunii dintre studii? Nu este principiu mai nescotit decât acesta. N'avem 5% dintre învățători nostri, cu cari am putut să fim mulțumiți: toți ceialalți trăiesc „din mâna în gură, propun ce vreau când vreau și cum vreau. Este o anarchie în toată forma“. Ilustrând aceste asemenea cu anumite exemple continuă apoi dl Petri mai la vale:

„Stăm foarte rău în privința aceasta, și nu este speranță, că răul se va vindeca în curând, pentru că — de ce să ascundem mîta în sac? — inspecțiunea scolară nu este pretutindinea la înălțimea misiunii sale.“

Așa dice dl Petri! La scoalele pomenite de dlui în fruntea tractatului funcționează 41 învățători și 2 învățătoare. Nici cu 5% din acestia, nu poate să fie mulțumit dl Petri, și nici că poate speră vindecare în curând, căci lipsesc inspecțiunea dela înălțimea misiunii. „Este anarchie etc. etc.“ „Sermani Năsăudenii!“ vor fi cugetând cei ce nu ne cunosc. Cu „lumină“ în mijlocul lor per înțunere.

Afie însă acei frați, că aceste vorbe grele dice dl Petri, acela despre care sciu toți căci il cunoște, că ori pe unde a fost, ori ce teren a apucat, l-a părasit tot înainte de vreme și mai mult din motivul, că dlui toate le vede altecum, nu ca alții oameni; toate le scie mai bine ca alții. Cu deosebire pe terenul scolaric dlui tot cam scoale rele a văzut. Si dacă s'a scăpat undeva a vedea vreo scoală bună, aceea nu multă și în genere considerat ori care om de scoală nepreocupat trebuie să constate, că acest ființă poate rivaliza ori cu care altul.

Avem în giurul nostru scoale de ale statului, cari deși în condiții mai favoritoare, doară produc un rezultat mai favoritor? Nici de căt! Se înțelege, când pedanții vor voi despre ori care scoală fie căt de bună, respectiv despre ori care învățător fie căt de conștiințios și diligenț se poate dice, că nu s'a împlinit datorința, pentru că unul n'a explicat cutare cuvenit, altul a pus una și aceeași întrebare de două ori, altul nu s'a scutit face obiectul plăcut, altul să teme prea ușoare, altul prea grele, altul nu s'a ființat poziția fixă înaintea scolarilor, altul s'a uitat pe o fereastră, altul a lăsat să decline săcă, la altul scolarii declamează marcând fiecare vers, la altul pronunță versă în loc de vârsă, la altul cutare scolară n'a scutit ceeași diferență, la altul n'a cunoscut cutare substantiv etc. etc.

Este lucru foarte natural, cunoscut de toți învățătorii, că dacă un revisor va păși în scoală cu intenția rea, ori unde poate să afle scăderi.

Ce este mai ușor decât a aduce pe un copil în confuzie, sau chiar și pe un învățător mai slab de ânger, care se socotește prav și cenușă înaintea puternicului. Si dacă acel revisor mai

Atunci se face o dungă pe pămînt cu un băt. Căpetenile taberilor, adeca Soarele și Luna vin față în față, unul de ceealaltă parte de dungă, altul de ceastălaltă parte. Si punând fiecare piciorul cel drept tocmai pe dungă, întind mâinile unul către altul. Unul ține mâinile cu podul palmei în sus, și cu cele patru degete, afară de cel mare, înălțându-lă cărlig; celalalt ține mâinile cu dosul palmei în sus și tot cu degetele încoívate, facute cărlig, o punte pe mâinile celui dinătău, așa ca să se apuce degetelor lor ca în scoabe, și se înclătează.

Apoi vine un copil de al fiecărei tabere, și apucă pe căpetenia lui în brațe, pe dela spate, și apoi altul, și apoi altul — pănată se înșiră fiecare copil la tabera unde s'a tras ei.

Când sunt gata toți, încep a trage, unii într-o parte, alții într-altă parte, pe căpeteniile lor, cari se țin bine înclășați de degete.

Dacă trag copiii Lunei pe copiii Soarelui preste dunga de pe pămînt, atunci se dice că a biruit Luna; iară dacă trag copiii Soarelui pe aceia ai Lunei preste dungă, atunci se dice că Soarele a biruit. Mai adesea însă Soarele biruiesce.

Se întâmplă căte odată, ca căpeteniile să li se moaie degetele și să scape, ori că dinadinscăpă, atunci amândouă taberile dau pe spate, și

visiți substerne autoritatea competente raport, în care arată, că dintre examenele, la care a participat 3 au fost eminente, 5 foarte bune, 2 multumitoare, 4 bune, 4 destulitoare, 1 ar fi destulitor în altă comună, 15 nedestulitoare, 1 ne-destulitor, însă cu speranță, că cu timpul va ajunge să devină destulitor, 1 fără calcul expres.

Nota bene între acestea nu e cuprinsă scoala normală și cea de fetițe din Năsăud, care nu fură vizitate de d-lui.

Așa raportează d-lui pe o cale oficios, pre cînd pe alta cale scrie în „Scăola practică“ pre cînd s'a văzut mai sus, că pe aici este o anarchie, nu sunt 5% de învățători cum se cade, toți ceialalți propun ce vreau, cum vreau, și cînd vreau, trăiesc din mâna în gură. Oare nu s'a contradice aci d. Petri singur? La mai mulți ca jumătate chiar prin raportul seu drept nedrept cum e, constată d-lui făsuși rezultate, care-l îndestulesc, precănd dincolo buciumă în lume, că nu sunt 5% de învățători cum se cade, că inspecțiunea scolară nu e pretutindinea la înălțimea misiunii sale. Poftim consecuență! La anul 1884 apoi aflat d. Petri, și făsușit cu demnitatea de „noi“ scrie, că nici scoala normală din Năsăud nu-i chiar cum se cade și precum are datina a dice și pune fotografia în foia d-sale.

Preste tot luat, abstrăgând dela rapoartele d-lui Petri, nu se poate dice, că doară cauza scolarică la noi este scutită de scăderi, neajunsuri. Ca la toate instituțiunile din lume o perfecțiune deplină nu se poate afla nici aici, să avem învățători sau inspectori după tipul și asemănarea ori și cui. Avem scoale bune, scoale mai puțin bune, scoale și mai slabe ca pretutindinea.

Am avut ocazie unui într-o parte, alții într-alta a cunoasce multe scoale afară de jumătatea noastră, și în genere considerat ori care om de scoală nepreocupat trebuie să constate, că acest ființă poate rivaliza ori cu care altul.

Avem în giurul nostru scoale de ale statului, cari deși în condiții mai favoritoare, doară produc un rezultat mai favoritor? Nici de căt! Se înțelege, când pedanții vor voi despre ori care scoală fie căt de bună, respectiv despre ori care învățător fie căt de conștiințios și diligenț se poate dice, că nu s'a împlinit datorința, pentru că unul n'a explicat cutare cuvenit, altul a pus una și aceeași întrebare de două ori, altul nu s'a scutit face obiectul plăcut, altul să teme prea ușoare, altul prea grele, altul nu s'a ființat poziția fixă înaintea scolarilor, altul s'a uitat pe o fereastră, altul a lăsat să decline săcă, la altul scolarii declamează marcând fiecare vers, la altul pronunță versă în loc de vârsă, la altul cutare scolară n'a scutit ceeași diferență, la altul n'a cunoscut cutare substantiv etc. etc.

Este lucru foarte natural, cunoscut de toți învățătorii, că dacă un revisor va păși în scoală cu intenția rea, ori unde poate să afle scăderi.

Ce este mai ușor decât a aduce pe un copil în confuzie, sau chiar și pe un învățător mai slab de ânger, care se socotește prav și cenușă înaintea puternicului. Si dacă acel revisor mai

cad cu gaibaracele în sus unul preste altul. Atunci rîd unii de alții, și rîd pănată se strimbă de rîs; după aceea ori începe jocul din nou ori se întepetă altul.

Preste Milcov jocului acestuia să dice de-a Halea-Malea. Eeată cum spune dl A. Lambriță că se joacă el. („Convorbiri Literare“ Nr. 1. din 1 Aprilie 1875, anul IX):

„Copiii trec în sirag pe sub două mâini, a doi dintre dînsi, ce le țin în chip de poartă. La intrare se schimbă următoarele vorbe între căpetenia siragului și între păzitorii:

— Halea-Malea

În cotro 'ti-e calea?

— Deschide-'ti porțile!

— A cui porți?

— A celui Basarabă!

— Ce dai vamă?

— Un cățel,

Ș'un purcel,

Și pe... cutare

De-un picior!“

În deobște căpetenia jocului făgăduiesce pe acela dintre ai sei, despre a căruia voinicie e sigur. Dacă portarii îsbutesc să prină pe cei făgăduiți în două rînduri, scapă de sarcina lor și acestia le iau locul.“

este și bună maiestru ca d. e. d-nu Petri, atunci cea mai neînsemnată greșală 'ti-o îmbrăca astfel, încât își vine să credă, că scoala e rea, învățătorul nu s'a împlinit datorință.

Dice d. Petri în tractatul seu:

„Stăm foarte rău și nu e speranță, că răul să se va vindeca în curând, pentru că — de ce se ascundem mîta în sac? — inspecțiunea scolară nu este pretutindinea la înălțimea misiunii sale.“

E bine! Să scoatem mîta din sac, să vorbim ceva despre inspecțiune.

Ca toate scoalele confesionale, și ale noastre stau sub inspecțiunea supremă a consistorului diecesan, al cărui reprezentant, ca în alte ținuturi protopopul, este la noi vicarul Roșnei. Pentru o mai bună inspecțiune a scoalelor — fiind acest district scolaric foarte extins — pe la anul 1871 în 23 Martie o adunare mare, convocată în Năsăud și constatătoare din membrii comitetului administrator de fondurile scolare grănităresc, din reprezentanți de ai comunităților politice și bisericesci: a instituit 6 referenți scolastică după cele 6 cercuri politice de pe atunci.

Această instituție stă și astăzi.

Nu este alterat într-o nimică dreptul de inspecțiune al inspectorului scolaric confesional. Fapt este însă, că fiind acest district scolaric extins, reverendismul domn vicar a întimpinat cu bunăvoie instituția referenților, concretenându-se conducerea afacerilor cu deosebire în ceea ce privește didactice. Referenții scolastică visitează scoalele din cercul respectiv, facând raport senatului scolaric districtual, al cărui președinte este inspectorul confesional, reverendismul domn vicar. Un post de referent ocupă și d. Petri în cercul Roșnei constător din 5 comune, celelalte 5 cercuri sunt conduse de alți 5 referenți, bărbătașii de scoală.

Acumă am vră noi să se scim, că cui adresă d. Petri lamentația sa asupra inspecțiunii? Din cei 41 învățători amintiți mai sus 9 însă adevărate 20% stau sub inspecțiunea d-sale. D-lui să conduce, cum scie mai bine, să mai visiteze pe acasă, să mai convoacă căte la un loc, sănătatea la care vine la societatea. Dacă cei 5% de învățători cum se cade, să răstea numai din cercul referențial, pe care îl inspecționează d-sale, și atunci chiar în acel cîte majoritatea învățătorilor nu sunt cum se cade. Doară nici a d-sale inspecțiune nu este la înălțimea misiunii?

(Va urma.)

Economic.

Economia de porci în America.

(Continuare din nrul 167.)

Conform tabelelor, de mai multe se vede că în urma uciderilor numărul porcilor a scăzut din Martie cu 2,800,000. În anul trecut dintre 12,692,180 porci s-au ucis preste tot în o lună 5,402,064. Numărul acestor ucideri a crescut în urma recoaltei slabă de cuceruz, deși recoalta de cuceruz nu hotărsece totdeauna asupra numărului uciderilor de porci. Aceasta se poate vedea și din tabela comparativă ce urmează:

în anul	porci	ucideri
1875	11,427,024	4,880,135
1876	10,502,184	5,101,308
1877	12,566,372	6,505,446
1878	15,265,167	7,480,648
1879	14,924,379	6,950,451
1880	15,010,684	6,919,456
1881	14,191,291	5,747,760
1882	12,822,986	6,132,212
1883	12,692,180	5,402,064
1884	14,235,463	—

Preste tot se poate dice, că deși recoalta de cuceruz din cînd e fost bogată, numărul porcilor totușă nu se va urca tare. Economii din America dău cu socoteala, că abia cu 10% se vor înmulții. Cuceruzul din cînd e mai bun și astfel se va căștiga în privința volumului porcilor, ceeace va repara scăderea în număr. Crescerea numărului porcilor și a uciderilor va urma abia dacă și în anul următor recoalta cuceruzului va fi bogată. Atunci se va putea face și un export mai mare de porci.

E de înșemnat, că exportul productelor de porci din America în cele 9 luni ale anului a fost cu mult mai mic, decât în aceleasi luni ale anilor precedenți după cum se poate vedea din cifrele ce urmează:

9 luni	1877	539,182,474	puncte englezii.
	1878	839,871,962	" "
	1879	888,598,167	" "
	1880	978,250,711	" "
	1881	798,359,145	" "
	1882	502,937,271	" "
	1883	581,863,208	" "
	1884	439,762,768	" "

Această scădere enormă va avea și siguritate o mare influență asupra îngrășătorilor de porci.

Varietăți.

Budgetul cultului în Franța. Completul budgetului cultului francez dela începutul secolului acestuia până în dilele noastre, pre care îl publică foile parisiene, arată că preotimă catolică n'are drept, de a dorî restaurația unei și de a afurisi republică pentru aspirația ei. În anul X (1802) căpăta preotimă catolică 1,258,179 franci. În anul 1804 se urca la 7,389,049 franci. În 1805 la 12,407,927 franci, și în 1812 la 18 milioane. Restaurația aflată la 1815 un budget de 16,706,710 franci; până la 1821 se urca la 25,200,000 de franci; până la 1830 la 36,513,5

Sciri economice.

Piața din Sibiu, 21 Noemvrie. Grâu Hectolitra 74—80 Kilo fl. 5.10 pănă fl. 5.90, grâu mestecat 68 pănă 72 Kilo fl. 3.90 pănă fl. 4.70, săcara 66 pănă 72 Kilo fl. 3.20 pănă fl. 3.80, ord 58 pănă 64 Kilo fl. 3.80 pănă fl. 4.40, ovăs 38 pănă 45 Kilo fl. 1.80 pănă fl. 2.40, cuceruzul 68 pănă 74 Kilo fl. 3.50 pănă fl. 4.10, mălaiul 74 pănă 82 Kilo fl. 4.— pănă fl. 5.—, crumpene 66 pănă 70 Kilo fl. 4.— pănă fl. 1.60, semență de cânepă 49 pănă 50 Kilo fl. 9.— pănă fl. 10.—, mazarea 76 pănă 80 Kilo fl. 7.— pănă fl. 8.—, linte 78 pănă 82 Kilo fl. 10.— pănă fl. 11.—, fasolea 76 pănă 80 Kilo fl. 6.— pănă fl. 6.50, păsat de grâu 100 Kilo fl. 17.— pănă fl. 18.—, fână Nr. 3 100 Kilo fl. 13.— Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slăinina 100 Kilo fl. 64.— pănă fl. 66.—, unoarea de porc fl. 56.— pănă fl. 60.—, său brut fl. 33.— pănă fl. 36.—, său de lumini fl. 50.— pănă fl. 51.—, lumini turnate de său fl. 56.— pănă fl. 58.—, săpunul fl. 32.— pănă fl. 34.—, fén 100 Kilo fl. 1.60 pănă fl. 1.80, cânepă fl. 41.— pănă fl. 42.—, lemn de ars uscat m. cub. fl. 3.— pănă fl. 3.50, spiritul p. 100 L. % 29 pănă 31 cr., carne de vită Kilo 44 cr., carne de vitel 38 pănă 45 cr., carne de porc 46 pănă 50 cr., carne de berbec 24 pănă 26 cr., ouă 10 cu 30 pănă 35 cr.

Piața din Mediaș, 20 Noemvrie. Grâu hectolitra fl. 5.50 pănă fl. 6.25; grâu mestecat fl. 5.— pănă fl. 5.25; săcara fl. 3.50 pănă fl. 3.80; orduj — pănă fl. —; ovăsul fl. 2.— pănă fl. 2.30; cuceruzul fl. 3.50 pănă fl. 4.— semință de cânepă fl. 5.— pănă fl. 5.50; crumpenele fl. 1.60 pănă fl. 1.80; mălaiul hectolitra fl. 16.— pănă fl. —; mazarea fl. 5.50 pănă fl. 6.—; fasolea fl. 5.50 pănă fl. 6.—; linte fl. — pănă fl. —; chiminul (săcărea) fl. 40.— pănă fl. —; său brut 100 kilogrami fl. 30.— pănă fl. 36.—; lumini de său vîrsate fl. 54.— pănă fl. —; unoarea de porc fl. 60.— pănă fl. 65.—; slăinina fl. 60.— pănă fl. 66.—; cânepă fl. 44.— pănă fl. 48.—; fénul fl. 1.60 pănă fl. 1.90; săpunul 100 bucăți fl. 26.— pănă fl. 40.—; spiritul gradul 10 cr.; carne de vită Kilo 44 pănă — cr.; carne de vitel 40 pănă 44 cr.; carne de porc 48 pănă — cr.; carne de mel — pănă —; ouă 5 cu 10 cr.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapest

dela 21 Noemvrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — pănă —; 76—81 Kilo fl. — pănă —; (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. — pănă —; 76—81 Kilo fl. 7.75 pănă 8.25, (de Pest) 72—75 Kilo fl. — pănă —; 76—81 Kilo fl. 7.65 pănă 8.15, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — pănă —; 76—81 Kilo fl. 7.65 pănă 8.15, (de Bacska) 72—75 Kilo fl. — pănă —; 76—81 Kilo fl. — pănă —; (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — pănă —; 76—81 Kilo fl. 7.40 pănă 7.90.

Săcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.95 pănă 7.30.

Orduj (nutret): 60—62 Kilo fl. 6.40 pănă 6.75; (de berarie) 62—64 Kilo fl. 6.90 pănă 9.60

Ovăs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.20 pănă 6.50.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 7.15 pănă 7.20; de alt soiu fl. 7.10 pănă 7.15.

Rapița fl. 11.50 pănă 12.75; de Banat fl. 11.25 pănă 12.—.

Mălaiu (unguresc): fl. 6.20 pănă 6.50.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.26 pănă 8.27 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.82 pănă 7.85.

Săcara (primăvară) — Kilo fl. 5.74 pănă 5.76

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.92 pănă 5.94.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.7% pănă 12.8%

Spirt (brut) 100 L. fl. 28.— pănă 28.50

Bursa de București.

Cota oficială dela 18 Noemvrie st. n. 1884.

Renta amort. (5%)	Cump. 92.— vînd. —
— Rur. conv. (6%)	" 105.— " 104.30
Act. de asig. Dacia-Rom.	" 371 1/2 " —
Banca națională a României	" 1402.— " —
Impr. oraș. București	" — " —
Credit mob. rom.	" 250.— " 281.—
Act. de asig. Națională	" 200.— " 241 1/2
Scriuri fonciare urbane (5%)	" 91.50 " 87.50
Societ. const.	" 280.— " —
Schimb 4 luni	" — " 30.—
Aur	" 6.— " 6.25

Bursa de Viena

din 22 Noemvrie st. n. 1884.

Rentă de aur ung. 6%	123.45
" hârtie" 4%	94.70
" hârtie" 5%	89.85
Imprumutul căilor ferate ung.	143.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	105.60
Bonuri rurale ung.	100.75
" " cu cl. de sortare	100.25
" " bănește-timisene	100.—
" " cu cl. de sortare	99.50
" " transilvane	100.50
" " croato-slavone	100.—
Despăguire pentru dijima ung. de vin	98.—
Imprumut cu premiu ung.	117.—
Losuri pentru regulația Tisei și Segedin	115.90
Rentă de hârtie austriacă	81.40
" " argint austriacă	82.65
" " aur austriacă	104.05
Losurile austri. din 1860	135.—
Acțiunile băncii austro-ungare	872.—
" " de credit ung.	298.—
" " " austr.	295.75
Argintul	—
Galbeni impărațesci	5.77
Napoleon-d'ori	9.71
Mărci 100 imp. germane	60.—
Londra 10 Livres sterline	122.75

Bursa de Budapesta

din 21 Noemvrie st. n. 1884.

Renta de aur ung. 6%	123.25
" hârtie" 4%	94.75
" hârtie" 5%	89.80
Imprumutul căilor ferate ung.	144.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	105.25
Bonuri rurale ung.	100.50
" " cu cl. de sortare	99.50
" " bănește-timisene	100.—
" " cu cl. de sortare	99.—
" " transilvane	100.—
" " croato-slavone	100.—
Despăguire pentru dijima ung. de vin	98.25
Imprumut cu premiu ung.	116.75
Losuri pentru regulația Tisei și Segedin	116.—
Renta de hârtie austriacă	81.20
" " argint austriacă	82.40
" " aur austriacă	103.75
Losurile austri. din 1860	184.50
Acțiunile băncii austro-ungare	870.—
" " de credit ung.	299.—
" " " austr.	296.20
Argintul	—
Scriuri fonciare a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.50
Galbeni impărațesci	5.76
Napoleon-d'ori	9.72
Mărci 100 imp. germane	60.05
Londra 10 Livres sterline	123.—

[71] 19

Banca generală de asigurare**„TRANSILVANIA“**
in Sibiu,

≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile :

- a) **în contra pericului de foc și esplosiune** clădiri de ori ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- b) **pe viața omului** în toate combinațiunile, precum : asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri ficsate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătă :

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc

Sume asigurate pe viață

în a. 1869—1880 fl. 362,354.67
în a. 1881 " 64,802.82
în a. 1882 " 54,792.92
în a. 1883 " 34,761.25

în a. 1869—1880 fl. 247,755.97
în a. 1881 " 35,163.90
în a. 1882 " 32,382.04
în a. 1883 " 32,843.10

Suma fl. 516,711.66

Suma fl. 348,145,01

fl. 864,856.67 cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

fl. 536,865.21 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțione în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile gen. și principale în Brașov (C. J. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Compactoria
lui
Mauritiu Kisch
Strada Urezugului Nr. 15.

ajustată cu toate mașinile auxiliare de construc-
ții unea ca mai nouă se recomandă pentru furnisarea
lucrurilor de compactoare și galanterie de tot soiul pe
prefurile cele mai moderate.

Apotecă
la „mărul de aur al imperului“

I. PSERHOFER

Viena
Singerstrasse 15.

Pilule curățitoare de sânge mai nainte numite **Pilule universale**, merită numirea din urmă, fiindcă au aderit efectul lor făcător de minuni. În casurile cele mai despușate, după folosirea acestor pilule s'a dobândit în nenumărate cazuri și în timp scurt, insănătoșare deplină, 1 scatulă cu 15 pilule în preț de 21 cr.; un pachet de 6 scatule 1 fl. 5 cr., comande cu postocere nefrancată 1 fl. 10 cr. Mai puțin de un pachet nu se trimite.

Au sosit o mulțime de scrisori, prin care consumenții mulțumesc pentru redobândirea sănătății lor în cele mai deosebite și mai grele boale. Fiecare după-ce va folosi acest medicament, se va simți sălit a-l recomanda mai departe.

Reproducem câteva dintre mulțimea de scrisori de recunoșință.

Waidhofen lungă Ybbs, 24 Noemvrie 1880.

Mulțumită publică.

Stimate d-le! Încă din anul 1862 am suferit de hemorroiide și greutate la urinare; am întrebuit și ajutor